

ЯК ПРАЦЮВАТИ З ДЖЕРЕЛОМ ІНФОРМАЦІЇ

Потрібно підготувати творчу письмову роботу: доповідь, твір, реферат ... Вже знайдені книги, які для цього знадобляться. Треба прочитати їх уважно, не упустити головного, витягти все необхідне. ЯК це зробити?

1. Скласти **ПЛАН** - це короткий перелік основних думок, викладених у підбраною книзі. План узагальнює зміст і допоможе при необхідності відновити в пам'яті прочитане. Для складання плану треба вміти виділяти в тексті головні думки. План буває простий, складний, цитатний. Подробиці ви дізнаєтеся в папці «Усі види творчих письмових робіт школярів».

2. Виписати **ТЕЗИ** - коротке формулювання розгорнутого висловлювання або основної думки лекції, доповіді, твори, т.д. Тези зазвичай містять більше інформації, ніж пункти плану і займають проміжне місце між планом і конспектом. Якщо в плані наводиться коротка основна думка, то в тезах дається короткий зміст книги, тексту. Для осмислення та запам'ятовування тексту складання тез дуже допомагає. У них повинні бути обґрунтування, аргументи, докази, поступово підводять читача до головного висновку тексту або книги. Уміло складені тези повинні впливати один з іншого і викладати короткий зміст тексту.

3. Зробити **ВИПИСКИ**-це дослівні, документально точні записи певного тексту їх книги. Велику допомогу при осмисленні і запам'ятовуванні тексту вам допоможуть надати виписки і підкреслювання, бо «хто записує, той читає двічі», - говорить прислів'я. Виписки містять теоретичні положення, статистичні та хронологічні дані, а також і інші матеріали і факти, що мають, на думку читача, важливе значення. При роботі з книгою робити виписки корисно лише після того, як книга прочитана. Адже складність запису полягає в умінні знайти потрібне. Тільки знаючи твір у цілому, можна зробити остаточний вибір потрібного.

4. Виписати **ЦИТАТИ** - також дослівні виписки з будь-якого твору, які особливо вдало викладають певну думку. Цитатами користуються для обґрунтування своїх думок з посиланням на вислів особливо авторитетного мислителя, вченого, діяча або як чужі слова особливо міткі і яскраві і найкращим чином висловлюють власну думку. Записуючи цитати, потрібно укладати їх у лапки, оберігати від спотворення. Цитата повинна закінчуватися виноскою із зазначенням автора, назви, місця, року видання і сторінки. Цитата може використовуватися у формі прямої мови; цитований уривок можна переказати своїми словами близько до тексту; допускаються пропуски чужих слів у висловлюванні (цей пропуск позначається трьома крапками). Не варто наводити занадто довгих цитат, краще конспективно перекажіть точку зору автора, вдаючись до цитування лише в тих випадках, коли текст складний і не піддається переказу.

5. Можна написати **КОНСПЕКТ** - це короткий послідовний виклад матеріалу, ефективний вид запису, його зміст складають сформульовані у вигляді тез думки, доповнені доказами у вигляді виписок і цитат з тексту.